

24.12.57, יום ג'

בשבת בשעה 4 (21.12.57) בא אצלי בלילי על פי יזמתי. נכנס, ישב ושחק. אמרתי לו מה בטיף - שחק. לא היחזק לי ברירה אלא לתפטר לו חומר המעיה של חבריו והציתי שיצאו מהממשלה, ואם במשך החדשים הבאים נבטית יחסי חברות יותר טובים ושמירת סודות - יחזרו. אמר שיביאו לי מחר בבוקר חשוכה, אבל לא הביא, וחבריו בממשלה ענו בשלילה, כשהזרתי על הצעתי.

- הבוקר נתכנסה חכנסה, כי לכבוד חנוכה אין מחר ישיבה, ויושבים היום בבוקר. לנדוי עורר "שערורית" השליחות - ונתן לי הזדמנות להסביר לכנסת חשיבות השליחות במידה שיכלתי לעשות זאת במומבי, והודעתי שבמסגרת אסביר הדבר בועדת חו"ב.

נאומי של סנה נתן לי הזדמנות נוספת להבהיר הבעיה. הצעותיהם חוסרו מעל הפרק.

- בטלום נתכנסה הממשלה. רוזן הציע: א' להציע לכנסת חוק שלפיו רח"מ יהא ראוי לטטר עד לאחר שהממשלה קבעה (ברוב מיוחס?) כי שר או סיעתו פגעו מחוץ החלכות מהעקרון של אחריות מנותנת להחלטות הממשלה או על ידי פרסום החלטת סודית של הממשלה, פגיעה חמורה באינטרסים של המדינה. (ב) השרים מתחייבים לנחוב בעמיד כדלקמן: שר יתפטר מהממשלה אם הממשלה ברוב של לא פחות מ-2/3 קבעה, כי שר או סיעתו פגעו (כנ"ל) פגיעה חמורה באינטרס של המדינה ואם נוסף לכך רח"מ בקש ממנו להתפטר.

י. ברזילי הציע! הממשלה חוזרת וקובעת כי האחריות הקולקטיבית מחייבת את שותפיה של הממשלה כולה בדיונים והכרעות בכל העניינים החשובים במדיניות חוץ ובסחון ואי העמדתה כסני עובדות מוגברות.

אנשי אה"ע דרשו שלמני כל הצבעה ודיון אודיע מה בדעתי לעשות. נעניתי להם ואמרתי שאני רוצה לקיים הקואליציה הנוכחית - אם יובטחו חנאים שיקסינו עד המינימום החבלה שנעצחה במעמדנו הבינלאומי וכענייני בסחון, ואם יובטח המכסימום של שמירת סודות לחבא. אם לא - אגיש בימים הקרובים התפטרותי לממשלה, ואני מודיע עכשיו על כך לממשלה, בהתאם לחוק. אחרי ההתפטרות אחיה מוכן, אם יוטל עלי להקים הקואליציה הנוכחית אם יסופקו חביעותי לגבי מדיניות חוץ ובסחון.

סני מלגי מט"מ הציעו אז שלא לקבל שום החלטה בישיבה זו. החלטה זו נדחתה.

נהקבלה פת אחד החלטה האומרת! הממשלה חוזרת וקובעת כי הומרת המצב הבטחוני שבו נחונה מדינת ישראל מחייבת הנכרת יכלתח ההגנהית על ידי השגת ציוד סכל צד ומכל מקום שהוא.

ברוב של השעה נגד 4 (סני מלגי מט"מ) נתקבלה גם החלטה זו. הממשלה רואה בפרסום שניהן בשבוע שעבר ע"י אה"ע להחלטה מודית של הממשלה נזק למדינה ומגיעה חמורה בעקרון האחריות המשותפת של הממשלה להחלטותיה.

נחבקטוי לחזמין ישיבת הטמטלה אם אראה צורך להגיש התפטרותי לפני יום א' הבא. הסכמתי לכך.

- למרחב מדטס אחסול שוב מאמר ראשי בשם "נגד אוריינטציה של גרמניה", הכותב מהפאר כי "אח"ע חזקיקה אה הצבור בתביעה גלויה לבסל שליחות אומללה שליחות זו בדין שיש לה רקע כריגי והיא נוסדת על הנחות שאפשר להגדירן "אוריינטציה על צרכניה". נגד אוריינטציה זו התקוממה אה"ע מוע"צ - - לפותר להגיד כי ככל שדרושים לה לישראל מצרכים חיוניים: שאין לרוכסם במקום אחי הרי שמזכותו: לרכסם סט כהכרח שלא יבוצע. אך מה לנו כי נתחכך אצל גרמניה זו או זו ולא יזו תכלית מטפחים תקוות חסודות ומספרים ספה לאוזן דימויים אגדתיים?".

25.12.57, יום ד'

דבר והארץ פרסמו במלואם דברי אחסול בכנסת.

ניסחתי הבוקר הצעות שנגיש לכל חסיעות לחיקון המצב ולחילוק האחריות

של הממשלה:

- (1) כל חברי הממשלה מבטיחים לקיים אה הממשלה קז בכך א בהונחה ביולי 1959 על בטיט קרוי היסוד וההסכמים הקואליציוניים.
- (2) יוכנס לכנסת חוק תחולת סודות המדינה על ישיבות הממשלה וועדותיה.
- (3) המנעות שר או סיעתו בכנסת וכוועדותיה מהצבעה יצקבעה בה עמדת הקואליציה - מותרת רק בהסכמת הממשלה. מי שאינו יכל לעמוד בהחייבות זו מאיזה פעם שהוא - עליו להתפטר לפני ההצבעה.